

שינויים בבריאות האישה 21 4046

שם המרצה: פרופ' מיכל גרנות

דוא"ל granot@research.haifa.ac.il

שנה"ל תשפ"א

תשפ"א סמסטר ב' - יום רביעי 08:30-10:00

המטרה המרכזית של הקורס הינה להיחשף למגוון ההיבטים בהם ניתן לזהות שינוי בסטאטוס הבריאות של נשים בעקבות שינוי. שינוי זה יכול להיות חיצוני או פנימי, וכן שינוי צפוי לפי תיאוריות התפתחותיות המאפיינות אירועים המתרחשים לאורך מעגל החיים מול שינוי בלתי צפוי ו/או טראומטי. הקורס יועבר דרך הצגת היבטים שונים של רפואה מגדרית והקשריה לתחום הבריאות הפיזית או הנפשית כמו גם בהקשר להתפתחות תסמונות שונות המאפיינות יותר נשים כמו כאב או הפרכות אכילה. יינתן דגש להבנת השפעת תיאוריות מגדריות להבנת השונות ולהשפעת הבדלי מגדר על הבנת סוגיות מורכבות בבריאות נשים. בקורס יידונו מנגנוני התפתחות התחלואה בעקבות שינוי בהקשר לתפיסה, התמודדות וקבלת מחלה וכן לדבי התנהגויות בריאות. יוצגו מודלים ביולוגיים, אישיותיים וחברתיים המתארים את המשמעות השונה של בריאות וחולי בקרב נשים ובגברים.

במהלך הקורס ייוצגו שינויים וציוני דרך משמעותיים לאורך מעגל חיי האישה וההשלכות הקצרות והארוכות הטווח של שינויים אלו על בריאותה. יתקיימו דיונים על אלמנטים ייחודיים הקשורים לבריאות האישה תוך מתן דגש לנקודות ציון במעגל החיים כגון גיל ההתבגרות, תקופת הפריור, לידה וגיל המעבר, וכן בתסמונות כאב המאפיינות בעיקר נשים וכאב מגוונים כמו תחלואת כאב הקשורה לשינויים הורמונאליים או מעברי חיים, שינויים בבריאות המתרחשים לאחר הלידה, אי פריור והשלכותיו וכן סוגיית טיפול הורמונאלי חליפי בתקופת המנופאזה. המודלים התיאורטיים יתוארו דרך פרספקטיבה פיזיולוגית, פסיכולוגית וחברתית תוך סקירת המחקר והידע העדכני בתחום.

במהלך הקורס כל סטודנט יבחר נושא לעבודה (שתתקיים בזוגות) שתוצג בכיתה כרפרט (תוך ליווי והנחייה כיתתית ופרטנית) ויוגש בעבודה המסכמת. יינתן דגש לפיתוח חשיבה ביקורתית וראייה רב ממדית תוך הצגת תיאוריות עדכניות. לאורך הקורס תינתן הדרכה ותיבנה התשתית לכתיבה העבודה שתייצג הבעת עמדה, יכולת להעלות השערה או לזהות שאלה כביטוי לראייה אינטגרטיבית של החקר בנושא הנבחר תוך ליווי והנחייה כיתתית ופרטנית.

דרישות הקורס:

1. נוכחות חובה והשתתפות פעילה במפגשים. (היעדרות מעל 20% לא תאפשר הגשת עבודה מסכמת).
2. הצגת רפרט בכיתה 30%
3. עבודה מסכמת - 70%

הערות:

1. הדרכה לאיתור ספרות רלוונטית תעשה באופן פרטני לפי הנושא הנבחר ודרך לימוד כיתתי בשלב גיבוש הרציונל לבחירת הנושא וכתובת המבוא לעבודה
2. הנחיות מפורטות לכתובת העבודה יועלו לאתר המודל ויוסברו בפירוט בתחילת הקורס

ביבליוגרפיה:

- Filligim, R. B. (2017). Sex, gender, and pain. In *Principles of Gender-Specific Medicine* (pp. 481-496). Academic Press.
- Eltumi, H. G., & Tashani, O. A. (2017). Effect of age, sex and gender on pain sensitivity: a narrative review. *The Open Pain Journal*, 10(1).
- Samulowitz, A., Gremyr, I., Eriksson, E., & Hensing, G. (2018). "Brave men" and "emotional women": A theory-guided literature review on gender bias in health care and gendered norms towards patients with chronic pain. *Pain Research and Management*, 2018.
- Ghaedrahmati, M., Kazemi, A., Kheirabadi, G., Ebrahimi, A., & Bahrami, M. (2017). Postpartum depression risk factors: A narrative review. *Journal of education and health promotion*, 6.
- Lisofsky, N., Riediger, M., Gallinat, J., Lindenberger, U., & Kühn, S. (2016). Hormonal contraceptive use is associated with neural and affective changes in healthy young women. *Neuroimage*, 134, 597-606.
- Sankari, S. L., Roshini, A. M., Jimson, S., & Masthan, K. M. K. (2019). Sex Hormones: Its Impact on Women's Oral Health-A Review. *Indian Journal of Public Health Research & Development*, 10(8), 1595-1598.
- Gay, J. (2018). *The health of women: a global perspective*. Routledge.
- Hareven, T. K. (2018). *Families, history and social change: Life course and cross-cultural perspectives*. Routledge.
- Hardy, C., & Hardie, J. (2017). Exploring premenstrual dysphoric disorder (PMDD) in the work context: a qualitative study. *Journal of Psychosomatic Obstetrics & Gynecology*, 38(4), 292-300.
- Lurie, S., Aizenberg, M., Sulema, V., Boaz, M., Kovo, M., Golan, A., & Sadan, O. (2013). Sexual function after childbirth by the mode of delivery: a prospective study. *Archives of gynecology and obstetrics*, 288(4), 785-792.
- Dennerstein, L., Lehert, P., Bäckström, T. C., & Heinemann, K. (2010). The effect of premenstrual symptoms on activities of daily life. *Fertility and sterility*, 94(3), 1059-1064.

הפקולטה למדעי הרווחה והבריאות
החוג לסייעוד ע"ש צ'ריל ספנסר
كلية علوم الرفاه والصحة
قسم التمريض

Faculty of Social Welfare & Health Sciences
The Cheryl Spencer Department of Nursing

אוניברסיטת חיפה
University of Haifa
جامعة حيفا

